OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 89 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 8 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

DE BRITSCHE HANDEL IN NEDERLANDSCH INDIE.

Het is eene gewone klagte van vele Engelsche dagbladen, dat de handel van Engeland in onze Oost Indische kolonien jaarlijks achteruitgaat. Ook sommige te Singapore uitkomende dagbladen heffen van tijd tot tijd dezelfde klagten aan.

Uit deze klagten wordt dan gewoonlijk een stelsel van beschuldiging ontleend dat altijd uitkomt op de zucht om zich meer en meer in of langs den Indischen archipel uittebreiden.

De nederzetting van sir James Brooke, te Serawak, die wij in het laatstvorig nummer van dit blad bespraken, gaf de bedoelde Engelsche bladen wederom ruime stof om het geliefkoosde thema te herhalen.

De bewering dat de Engelsche handel op deze kolonie jaarlijks achteruitgaat is echter van allen grond ontbloot. Zulks is met onwraakbare cijfers aan te toonen.

In eene der laatste Nederlandsche dagbladen vindt men eene vergelijking van de Nederlandsch Indische handelsstatistiek over de laatst verloopene jaren, waarin onderanderen de navolgende opmerkenswaardige bijzonderheden voorkomen

INVOER UIT EUROPA EN MERIKA, AAN KOOPMANSCHAPPEN,

voor particuliere rekening.

Van	1854.	1855	1856.	1857
Nederland	ƒ 13,755,181	ƒ 11,696,687	ƒ 12,006,828	ƒ 11,629,669
Engeland	„ 6,724.698	„ 8,001,006	„ 6,883,418	„ 8,121 808
Frankrijk	„ 614,327	„ 613 633	„ 501.106	„ 465,746
AndereStaten v. Europa.	„ 4 0,202	„ 301,224	„ 736.910	„ 587,404
Amerika	„ 156,964	„ 473 220	„ 397.536	„ 293,126
Te zamen	ƒ 21,661.872	ƒ 21,085,770	ƒ 20,525,798	ƒ 21,097 753

Wanneer men uit deze cijfers, welke bijzonder de aandacht verdienen, gemiddeld over 1854—56 opmaakt, dan verkrijgt men de volgende uitkomsten: Invoer van Nederland ƒ 12,272,091; van Engeland ƒ 7.432,742; van Frankrijk ƒ 548,703; van andere landen van Europa ƒ 508,935 en van Amerika ƒ 330,211; en een gemiddelden particulieren invoer van ruim 21 millioen 's jaars aan koopmanschappen.

Het blijkt voorts al dadelijk, dat de invoer van Nederland in 1857 met ƒ 642,422 beneden het middel-cijfer is gebleven; dat die van Engeland daarentegen het gemiddelde met ƒ 688,066 heeft overtroffen; terwijl bij de overige landen, in het algemeen genomen, mede een lager cijfer dan het gemiddeld valt op te merken. Ten slotte komt de geheele invoer in 1857 met het gemiddeld bedrag over 1854—56 overeen.

Het blijkt al verder, dat na den invoer van Nederland, die van Engeland het aanzienlijkste is; in betrekking tot het totaal is de eerste gemiddeld 57 pCt., de van Nederland 36 pCt.

Als men den invoer van beide landen in 1857 met vroegere jaren vergelijkt, dan vindt men betrekkelijk een veel aanmerkelijker aanwas bij dien van Engeland, dan dien van Nederland. Immers beliep b. v. de invoer van Nederland in 1826 ƒ 6,530,093; van Groot-Brittannie was die alstoen ƒ 1,078,412; tien jaren later in 1836, vond men voor Nederland een lager cijfer (ƒ 2,848,543) en voor Groot-Brittannie een meer dan verdrievoudigd bedrag (ƒ 3,318,495). Weder tien jaren later (in 1846) vindt men voor Nederland verdubbeling, te weten een invoer van ruim 11 millioen gulden, voor Engeland de helft van den invoer van Nederland; eene verhouding, die zich in nog sterkere mate in 1856 en 1857 vertoont.

Over het geheel kan men zeggen, dat de invoer van Engeland op Java en Madura in de jongste dertig jaren verzevenvoudigd is, terwijl die van Nederland slechts is verdubbeld.

Wanneer men nu naast den toenemenden invoer van Engeland in den Indischen Archipel eens eene vergelijking maakt met hetgene Nederland in Britsch Indie aanvoert, dan zal dit zeer weinig beteekenend zijn, en zal het onbillijke en onregtvaardige van klagten, zoo als wij hier boven bedoelden nog meer worden beseld.

Doch de zoo even aangehaalde statistieke vergelijking geeft nog aanleiding tot eene gevolgtrekking van belangrijker aard.

De vermeerderde invoeren van Engeland op Java hebben plaats gehad ondanks het differentieele voorregt aan de Nederlandsche industrie voorbehouden. Is het behoud van dat voorregt alzoo voor de Nederlandsche nijverheid onvoorwaardelijk nuttig?

Wij achten het niet onbelangrijk hier in antwoord op deze vraag te wijzen op het gevoelen van den heer d'Egremont, Belgische consul te Singapore, zoo als hetzelve voorkomt in een rapport door dien heer aan zijne regering uitgebragt, en waarin onderanderen de volgende zinsneden in den tegenwoordigen tijd, bij eene ophanden zijnde herziening der bepalingen regelende de heffing der regten op den in- en uitvoer wel verdienen opgemerkt en overwogen te worden.

„Gelijk men weet, betalen de producten van Nederlandschen oorsprong doorgaans op Java een invoerregt van 12 of 12½ pCt. en die producten welke van vreemden oorsprong zijn, 24 à 25 pCt. Door deze bepaling had men ten doel aan het moederland het bijna uitsluitend regt te verzekeren van in de behoeften zijner koloniën te voorzien; nogtans is hiervan het gevolg, dat de koloniën nu veroordeeld zijn, om welligt minder deugdzame waren te ontvangen, die zij in elk geval duur betalen moeten. Dit is echter, naar het mij voorkomt, eene verkeerde berekening. Nederland heeft er het eerste en het grootste belang bij dat het aan de markt brengen zijner producten tot den hoogst mogelijken graad ontwikkeld worde, en de koloniën zullen des te meer opleveren en tevens hare producten verkoopen, naarmate zij meer, en op voordeeliger voorwaarden, kunnen koopen Het differentiele voorregt aan de Nederlandsche industrie voorbehouden, is zelfs voor haar zelve niet onvoorwaardelijk nuttig. Door het verleenen van zulk een voorregt blijft de industrie van het moederland in een' zekeren staat van stilstand, waardoor de geringe vooruitgang in verschillende artikelen te verklaren is, en ik ben er van overtuigd, dat er zelfs in Holland deskundigen in menigte worden aangetroffen, die met genoegen zien zouden dat de nationale industrie, door de noodzakelijkheid gedreven, in prikkel zoude winnen hetgeen zij aan privilegie verliezen zou voor hare betrekkingen met de koloniën Hopen wij dat de tijd niet meer ver is, dat de Nederlandsche regering de voorkeur zal geven aan eene politiek, die beter in overeenstemming is met de belangen der koloniën en zelfs met die der industrie van het moederland."

Redactie.

DE DOLLE INVALIDE OP HET FORT RATONNEAU.

(*Vervolg en slot*).

Deze nachtelijke verlichting had evenwel nog eene andere uitwerking, die niet in de magt der menschen was: zij redde Rosalia en haar kind het leven. Beiden waren in de sloep ingeslapen, en toen de vrouw ontwaakte, zag zij een bundel lichtkogels in schoonen glans in de lucht drijven. Op eens klonk de stem eens schippers. „Stuur links, anders boren wij eene boot met eene vrouw en een kind in den grond. „Reeds ruischt de voorste punt van een groot rivier schip, als een geopende walvischmuil, achter haar; maar gelukkig wendt de steven zich links, waardoor de sloep medegesleept wordt. „Help mijn arm kind!" riep zij, en spoedig verbond de haak van een roeispaan haar met het groote schip, dat kort daarna het anker wierp.

„Ware het vuurwerk op het fort Ratonneau niet opgegaan!" riep de eene schipper, „dan zou ik u niet gezien hebben en wij hadden u in den grond gezeild; hoe komt gij zoo laat en zoo alleen op het water, waarom hebt gij ons niet geroepen?".

Rosalia beantwoordde haastig de gedane vragen, en verzocht nu dringend haar naar het huis van den kommandant te brengen, waarop de schipper haar, uit medelijden, zijnen jongen tot leidsman gaf.

Bij hare aankomst aldaar, vond zij alles in beweging, en het eerste, waarover zij met den kommandant sprak, was, dat hij zijne belofte vervullen moest, om haren man driemaal zijne grillen te vergeven.

Hij loochende echter de zoodanige bedoeld te hebben, omdat hij dit niet als scherts, maar als waarachtige ernst beschouwde.

„Dan is het onregt op uwe zijde," sprak de vrouw gevat," ik heb u den toestand van den armen man aangetoond, en toch hebt gij hem zulk een gevaarlijken post toevertrouwd; gij hebt mij beloofd geheim te houden wat ik u bekend maakte, en evenwel hebt gij alles aan Basset verhaald, die ons met zijne dwaze schranderheid en neuswijsheid in het ongeluk heeft gestort; niet mijn man, maar *gij* hebt de schuld van alles; *gij* moet den koning rekenschap daarvan geven."

De kommandant verdedigde zich tegen den aanval der vrouw, waarop Basset bekende, dat hij hem in zijn self gesprek beluisterd en dus de schuld op hem geladen had. — Doch hoe nu Francoeur te dwingen? Graaf Durande had reeds eenige malen beproefd, het fort te nemen, maar telkens kwam hij onverrigter zake terug. De dolle invalide wist de kogels zoo behendig links en regts te laten vliegen, dat men geen storm durfde wagen. Intusschen was alle handelsverkeer gestremd, omdat Francoeur den doortogt had versperd. De burgers werden woedend en eischten van den kommandant, aan de woede van den man een einde te maken. Drie dagen lang had het reeds geduurd en iederen avond verlichtte een heerlijk vuurwerk de stad; iederen avond herinnerde Rosalia den kommandant aan zijne gelofte. Eindelijk echter zou de bestorming van Ratonneau plaats hebben. Een gedeelte des volks zou den ingang trachten te vermeesteren, het andere heimelijk naar boven klimmen, opdat deze den invalide dan eerder in den rug kwamen, vóórdat hij den toren kon laten springen. Het zou, wel is waar, vele menschenlevens kosten, maar de kommandant wilde de schande van zich afwenden, dat één enkel mensch de geheele stad trotseren kon. Hij had reeds alle beschikkingen gemaakt, wanneer hij in den storm gedood werd. In zijn testament had hij gunstig over Rosalia beschikt. Deze, geheel ter neder gedrukt door den aanstaanden storm, wierp zich aan de voeten van den kommandant neder en vroeg: „Wat zal het lot van mijn man zijn, wanneer hij in den storm gevangen wordt genomen"?

De kommandant wendde zich van haar af en zeide zacht: „Onverbiddelijk de dood; er blinkt te veel inzigt, voorzigtigheid en schranderheid in zijne handelingen door, dan dat men hem als waanzinnig kan verklaren: de duivel kan niet voor de regtbank gedaagd worden, hij moet voor hem lijden."

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT,

van den 3den *November* 1858. No. 88.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet, te weten:*

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat het wenschelijk is om eenige wettelijke bepalingen vast te stellen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten Generaal, hebben goed gevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1, enz.

Art. 14. Misdrijven buitengaats aan boord gepleegd, strafbaar naar deze of andere rijkswetten, worden op het strafregister vermeld.

De schipper neemt ten aanzien van hen die ze hebben gepleegd, zoo wel passagiers als schepelingen, al die maatregelen van voorzorg welke de aard der zaak vordert; hij kan hen, zoo hun vrij verkeer gevaarlijk is, in overleg met de stuurlieden, in verzekerde bewaring stellen; hij verzamelt de bewijzen van het gepleegde feit, maakt een relaas op van de verklaringen der getuigen, vermeldt de genomene maatregelen op het strafregister, en deelt bij zijne aankomst hier te lande, met overlegging van het strafregister en de verzamelde bewijzen, het gebeurde aan den kanton-regter der plaats van zijne bestemming mede ter bevordering der vereischte vervolging.

Buiten 's lands en in de kolonien of bezittingen van het rijk in andere werelddeelen binnen loopende, doet hij die mededeeling aan den bevelvoerder van Nederlandsche oorlogsschepen welke zich daar mogten bevinden, en bij gebreke van dezen, aan den Nederlandschen consul, zoo die er is, en anders aan de plaatselijke autoriteit.

Hij neemt aldaar den raad dier autoriteiten in, en besluit tot die maatregelen, waardoor de misdadiger, met de vermelde bewijzen, spoedig en met zekerheid aan den bevoegden regter in het moederland kan worden overgeleverd.

De bepalingen van dit artikel zijn ook toepasselijk indien iemand op reis krankzinnig mogt worden.

Van de voorvallen in dit en het vorig artikel voorzien wordt ook in het scheeps-journaal melding gemaakt.

Art. 15, enz.

Art. 17. De schepeling, die zich bij de betaling der gagie met de korting als opgelegde straf bezwaard acht, kan, binnen 's lands bij den kanton-regter der plaats waar de betaling geschiedt en buiten 's lands, indien daar de afbetaling geschiedt, binnen drie dagen na de afbetaling, bij den Nederlandschen consul, bij eenvoudig verzoekschrift vorderen, dat de schipper het strafregister en het journaal overlegge, dat hij worde gehoord, en dat naar zijne bezwaren tegen de toepassing dezer straf onderzoek worde gedaan.

De schipper en de klagende schepeling worden op een bevel van den kantonregter of van den consul gelast om op een bepaalden dag te verschijnen en mondeling hunne belangen voor te dragen, of te doen voordragen.

De ingeroepen autoriteit handhaaft, matigt of vernietigt de opgelegde korting zonder hooger beroep.

In de kolonien en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen kan de plaatselijke autoriteit op gelijken voet worden ingeroepen en uitspraak doen.

Indien buiten 's lands, ter plaatse waar de betaling geschiedt, geen Nederlandsche consul aanwezig is, behoudt de schepeling gedurende drie jaren het regt om van den kantonregter van de plaats, van waar de laatste reis hier te lande ondernomen was, op denzelfden voet herziening der hem opgelegde korting te vragen.

Art. 18, enz.

Art. 23. Ten verzoeke van een derde van het scheepsvolk heeft buiten 's lands een onderzoek plaats naar de deugdzaamheid en genoegzaamheid der victualie.

Dit onderzoek wordt op dat verzoek door den Nederlandschen consul of, bij gebreke van dezen, en in de kolonien of bezittingen van het rijk in andere werelddeelen, door de plaatselijke autoriteit ingesteld.

De schipper is verpligt de onbruikbare victualie op last dezer autoriteiten tegen bruikbare te verwisselen en het noodige zich aan te schaffen.

Art. 24. Door een gelijk deel van het scheepsvolk kan bij dezelfde autoriteiten buiten 's lands en in de kolonien of bezittingen van het rijk in andere werelddeelen over onvoldoende ligging of ruimte, na de afreis ontstaan, worden geklaagd, en wordt onderzoek daarnaar ingesteld.

De schipper is op last der autoriteiten verpligt in het gebrekkige te voorzien.

De schipper, die aan de hem, overeenkomstig dit en het vorig artikel, gegeven bevelen niet heeft voldaan, wordt geacht zich jegens het scheepsvolk te hebben misdragen.

Art. 25, enz.

Lasten en bevelen, dat deze in het staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 7den Mei 1856.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den tienden Junij 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving van de bovenstaande wetsartikelen de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 29sten October 1858.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot lid in den raad van justitie te Samarang, de officier van justitie bij den raad van justitie te Macasser, mr. Th. K. van Slingerlandt.

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaya, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie aldaar mr. P. S. Gerlings.

Tot vendumeester in de afdeeling Cheribon, Koeningan, Madjalengka en Galoe, residentie Cheribon, de secretaris dier residentie J. G. Coorengel.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTIE, (VOOR DE ZAKEN TE JAPARA.)

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, R. A. Sijthoff, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, H. J. Dagneaux, assistent-resident in die afdeeling.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTIE:

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als leden, J. H. Hagen en J. W. F. Lutter, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, A. J. L. van Hemert, kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie P. Zwager.

BENOEMD:

Tot adjudant bij den militairen kommandant in de Westerafdeeling van Borneo, de tweede luitenant A. Luijmes, van het garnizoens-bataillon aldaar.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot aspirant-betaalmeesters, de sergeant majoor A. Velde en de sergeanten F. J. D. Noordhoek Hegt en A. J. Poel, eerstgenoemde van het 5de bataillon infanterie en de beide laatsten van het garnizoens bataillon in de 1ste militaire afdeeling op Java.

Overvoer van Houtwerken van Grissee en Soerabaya naar Batavia.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Soerabaya, op Dingsdag den 30sten November aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 No. 67), in het openbaar zal worden uitbesteed de chartering van een of meer vaartuigen voor den overvoer van gouvernements houtwerken van Grissee en Soerabaya naar Batavia.

De waarnemende hoofd-administrateur der marine maakt bekend, dat op Zaturdag den 27sten November aanstaande, bij het Marine-Etablissement te Soerabaya, publiek aan de meestbiedenden zullen worden verkocht: eenige voor de dienst der Marine afgekeurde houtwerken en kleine vaartuigen.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand November op Vrijdag den 19den.
" " " December " Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 9den November 1858.

Voor de woning van den Luitenant Kessel te Kromodjaijan.

Op Woensdag den 10den November 1858.

Voor de woning van den heer Buwalda te Toendjoengan.

Op Donderdag den 11den November 1858.

Voor de woning van den heer Soll in de kromme Elleboogsteeg.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 9den November a. s.

Ten huize van den officier van administratie VAN KESSEL in de *Societeitsstraat*, hoek *Tambangan Bibis.*

DOOR

MARTENS & CO.

Van eene BENDIE CATTEE met PAARD en TUIG, een OVERWALSCH RIJPAARD, hoog vier voet drie duim, goed onderhoudene MEUBELAIRE GOEDEREN, als TAFELS, CONSOLES, STOELEN, BANKEN, SCHILDERIJEN, HANGLAMPEN, LEDIKANT, KASTEN, enz. (1104)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Woensdag den 10den November a. s.

Ten huize van den Heer K. BUWALDA, te *Toendjoengan.*

Van eenen zeer netten en welonderhouden INBOEDEL, bestaande in MAHONIJHOUTEN, BATAVIASCHE en andere MEUBELEN, en alles wat verder tot eenen completen inboedel behoort; voorts een MIJLORD, een PALANKIJN, twee span uitmuntende WAGEN-PAARDEN, een SANDELWOOD RIJPAARD, hoog vier voet twee duim, oud ruim vier jaren, met een NIEUW FRANSCH ZADEL, en eene GEDOGANG en eindelijk FRAAIJE BLOEMEN in potten. (1101)

„Nadat Rosalia aan den tranenstroom zijnen vrijen loop had gegeven, zeide zij: „Wanneer het fort zonder bloedvergieten in uwe handen komt, zal dan zijn misdrijf als waanzin beschouwd worden?"

„Ja, dat zweer ik!" riep de kommandant, "maar het is vergeefs; hij haat u boven alles, hij riep zelfs gisteren een onzer voorposten toe, dat hij het fort wilde overgeven, wanneer wij hem het hoofd zijner vrouw zonden."

„Ik ken hem," hervatte de vrouw, „ik wil den duivel die in hem is, bezweren, ik wil hem vrede geven; in allen gevalle wil ik met hem sterven."

De kommandant bad haar zich wel te bedenken, vorschte naar haar oogmerk, maar zij verzette zich, noch tegen haar verzoek noch tegen de hoop, om langs dezen weg den zekeren ondergang te ontkomen.

Kort daarna bezocht vader Philip, dien wij reeds hebben leeren kennen, het huis van den kommandant en berigtte, dat dolle Francoeur thans eene groote witte vlag had geheschen, waarop de duivel stond uitgeschilderd, maar deze wilde niets daarvan hooren, en beval hem bij Rosalia die bij hem wilde biechten, te gaan.

Nadat Rosalia haren biecht had afgelegd, verzocht zij hem, haar tot aan een zekeren steenen wal te geleiden, waar hem geen kogel kon treffen; dáár wilde zij hem haar kind en geld voor zijne opvoeding geven, omdat zij zich nu nog niet van den lieven knaap kon scheiden.

Hij beloofde het haar weifelend, toen hij het volkomen berigt had verkregen, dat hij daar tegen de schoten veilig was; zijn geloof, duivels te kunnen bezweren, had geheel opgehouden: die hij vroeger uitgedreven had waren zeker de regte niet geweest.

Rosalia kleedde nu haar kind, nam het op den arm en ging zwijgend, van den trap. De oude kommandant, die beneden stond, kon haar slechts de hand drukken en wendde zich om, om zijne tranen voor de omstanders te bedekken. Zoo trad zij op de straat, terwijl vader Philip, die gaarne van het medegaan zou bevrijd geweest zijn, haar langzaam volgde. De menigte overlaadde haar met vloeken, omdat zij de vrouw van Francoeur was, maar haar oor was voor die verwenschingen doof.

De kommandant voerde middelerwijl zijne manschappen op de verborgen wegen naar de plaatsen, van waar hij den storm beginnen zou, wanneer Rosalia haren man niet van zijne waanzinnigheid kon genezen.

Aan de poort gekomen verliet de menigte haar, want Francoeur schoot van tijd tot tijd over de vlakte; ook vader Philip begon zijnen moed te verliezen. Rosalia betreurde zijne zwakheid, doch toonde hem den rotswal, waar zij haar kind wilde nederleggen. Daar zou het gevonden kunnen worden, wanneer zij niet mogt terugkeeren.

Vader Philip zette zich nu biddende achter de rotsen neder en Rosalia ging met vaste schreden op den wal toe; daar zoogde en zegende zij het kind, dat zij vervolgens op haren schoot in slaap wiegde. Eene zucht ontglipte aan hare borst, toen zij haren man zag. Zij zag een licht, hoorde een rollen in de lucht en het fluiten, dat zich daarmede vermengde, zeide haar, dat zij den dood nabij was geweest. Maar zij was niet meer bevreesd; eene inwendige stem sprak tot haar, dat hare pogingen niet ijdel zouden zijn; de liefde tot haren man en haar kind verhief zich in haar hart, toen zij hem op de vestingwerken zag staan laden en haren zuigeling achter zich hoorde schreijen; zij deden haar beide meer leed, dan haar eigen ongeluk, en de moeijelijke weg was niet de zwaarste gedachte van haar hart.

Een nieuw schot verdoofde hare ooren en zij betrad nu het naauwe pad, dat voorzien was van twee zwaar geladen kanonnen, die de aandringende menigte moesten tegenhouden.

„Waar ziet gij heen!" brulde Francoeur, „zie niet in de lucht, uwe beschermengelen komen niet, hier staat uw duivel en uw dood!"

„Dood noch duivel scheiden mij van u," zeide zij getroost en stapte de groote trappen verder op.

„Vrouw!" schreeuwde hij, „gij hebt meer moed dan de

VENDUTIE WEGENS VERTREK,

in het Vendu locaal van D. D. van Boeckholtz,

Op Vrijdag den 12den November a. s.

Van de WAGENS en PAARDEN, enz., bereids geannonceerd in den *Oostpost* van den 23 September jl., als:

Eene zeer net bewerkte **Amerikaansche Handwagen,** voor twee of vier personen.

Eene ligte Tent Handwagen, voor twee of vier personen, met eene afzonderlijke wagenkap voor de voorbank.

Een span **zeer goed gedresseerde** en **buitengewoon hardloopende** (muisvale.) **Battak Paarden.**

Een span **goede Macassaren** (bruin.)

Het bijzonder **goed gedresseerd Preanger Merrie Rijpaard** genaamd *Florine*, roode schimmel hoog 4 voet 7 duim Rl.

Engelsche Tuigen en **Zadels.**

Eene **Partij gesloopt** en **afgekeurd Plaatijzer.**

Daarna van **Diverse Commissie Goederen.**

(1095)

VENDUTIE.

ZONDER RESERVE

Op Woensdag 17 November.

van de navolgende pas aangebragte

JAPANSCHE GOEDEREN, als:

100 stuks breede } ZIJDE van zeer fraaije dessins.
100 „ smalle }
200 st. CREPE SHAWLS.
140 dozijn fijne PORCELEINEN KOPJES.
Porceleinen BLOEMVAZEN en TIMP SCHOTELS.
ETAGERE KOPJES.
SCHREEUWENDE POPPEN.
MASKEN.
PAPIEREN LANTAARNS.

ALSMEDE:

ZEER FIJN LAKWERK, als:

HOMBRE DOZEN.
NAAIDOZEN.
SPEELDOZEN.
SIGAREN KOKERS.
MACONIQUE DOZEN.
PRESENTEER TROMMELS met blaadjes.
STELLEN ONTBIJT en PRESENTEER BLADEN, enz.

(1127) **KARTHAUS & MELCHERS.**

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 19den November 1858,

Zullen voor het locaal der Weeskamer worden verkocht, **diverse fraai bewerkte zilveren, gouden** en **juweelen voorwerpen**, waaronder **Lepels, Vorken, Broches, armbanden., oorbellen, haarnaalden, paarlsnoer, ringen, colliers, knoopen, Sieriedoozen**, enz., behoorende tot de insolvente boedels van de failliet verklaarde firma Hoekstra Gijsing & Co, van de leden derzelve A. Ten Broecke Hoekstra en J. Gijsing, van A. W. Reifert en van Kwa kanghan.

De Secretaris der Weeskamer
(1116) J. F. DEIBERT.

UITBESTEDING.

De Hoofd-ingenieur, chef van de 4de Waterstaats Afdeeling maakt bij deze bekend dat op *Zaturdag den 20sten November* 1858 des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore eene OPENBARE UITBESTEDING zal worden gehouden wegens het BOUWEN EENER NIEUWE SCHOOL ONDERWIJZERSWONING te *Grissee*, waarvan bestek en voorwaarden ten gemelde burele ter inzage liggen voor belanghebbenden

SOERABAYA, 20 *October* 1858. *De Hoofd-Ingenieur, Chef der 4de Waterstaats Afdeeling.*
(1068) H. DE BRUIJN.

UITBESTEDING.

Op Zaturdag den 28sten November 1858, des voormiddags ten negen ure, zal door den ondergeteekende, ten zijnen kantore onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, publieke uitbesteding worden gehouden van DE LEVERANTIE VAN VIER HONDERD STUKS DJATTIE-HOUTEN KRUIWAGENS, van het op Java gebruikelijke klein model.

De voorwaarden, waarop deze uitbesteding zal geschieden, liggen ter lezing ten kantore voornoemd, terwijl het model aldaar ter bezigtiging voorhanden is.

De Hoofd-ingenieur, chef der 4de Waterstaats, afdeeling,
(1109) **H. DE BRUIJN.**

VENDUTIE TE SAMARANG.

Op primo December 1858 en volgende dagen zullen te *Samarang*, publiek verkocht worden AL DE MEUBELAIRE GOEDEREN, behoorende tot het Logement Java Hotel aldaar, waaronder ook de PAARDEN en RIJTUIGEN aan die onderneming annex.

SAMARANG, 6 *November* 1858. L. UDO DE HAES.
(1122)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BATAVIA,

Kapitein Neijts,

Vertrekt op *Zaturdag den 13den a. s.* naar Batavia via Samarang. Adres bij
De Agenten,
(1120) B. KOPERSMIT & CO.

SOERABAIJASCHE DOK-MAATSCHAPPIJ.

Heeren aandeelhouders in bovengemelde Maatschappij worden uitgenoodigd eene vergadering te komen bijwonen in het locaal der Handelsvereeniging, op Zaturdag den 13den November aanstaande.

SOERABAYA, 5 *November* 1858. *Namens het bestuur,*
(1118) B. J. VAN ECK.

LET WEL!

DE ONDERGETEEKENDE,

WAGENVERHUURDER

in de Kaliesossok N°. 3,

in ervaring gekomen zijnde, dat velen zijner oude begunstigers hem hebben verlaten, omdat hunne bestellingen niet werden ten uitvoer gebragt, en zulks is toe te schrijven geweest aan de willekeurige handelwijze van zijn gewezen mandoor, die uit luiheid of om andere redenen, hem onbekend, alle mogelijk bons en bestellingen weigerde aan te nemen. Hij neemt dus nogmaals de vrijheid zich bij het geëerde publiek aan te bevelen, belovende eene prompte en civiele bediening.

(1124) VAN DER GOES.

Een jong mensch, onlangs uit Europa alhier aangekomen, welke in de grootste pianofabrieken te Parijs en Londen als meesterknecht gefungeerd heeft, biedt zich bij deze aan het geëerd publiek te Soerabaya aan, voor alle soorten van REPARATIEN AAN PIANO'S, VLEUGELS enz., alsmede tot het STEMMEN in abonnement.

Reparatien kan hij des verkiezende ook in zijne eigene woning op zich nemen.

Adres aan de uitgevers dezer. (1111)

N. VAN DRIESSCHE

Is verhuisd naar de *Rozendoornlaan*, in het huis vroeger bewoond door den heer Reekers. (1119)

GELDEN IN LEEN TE BEKOMEN.

Adres lett. A, aan het bureau van dit blad. (1115)

TE HUUR

TWEE GEMEUBELEERDE BOVENKAMERS met kost.

Adres Lett. P. bij de uitgevers dezes. (1123)

TE KOOP

De Rekening van HIJPOLITHE LEOPOLD SMITH, werkzaam bij de Handelmaatschappij, groot ƒ 31, 40 Recepis.

(1108) GUSTAV BEHREND.

TE KOOP

EENE HYDRAULISCHE OLIEPERS van 45,000 Ned. ponden drukking. Te bevragen en te bezigtigen bij

(1059) E. FUHRI & CO.

PER JOHANNES ALBERTUS.

KAPT. LONDT,

DIRECT VAN AMSTERDAM NAAR SOERABAYA.

ONTVANGEN.

Gras Boter (*van der Leeuw.*)	Diverse vleeschblikken.
Versche Kaas.	Koek.
Idem Hammen.	Banket.
Rookvleesch.	Suikerwerk.
Anchovisch.	Pepermunt.
Echte zult *in flesschen.*	Diverse Zuren.
Rolpens *in flesschen.*	Id. gedroogde vruchten.
Saucijs de Bologne.	Likeuren (*Wijnand Fokkink*)
Spek *in vaatjes.*	Bitter (*Idem.*)
Groentens *in potten.*	Witte Brandewijn (*Idem*)
Idem *in blik.*	etc.
Versche Zalm.	
Gerookte idem.	

(1112) GEBR. VAN DELDEN.

ONTPAKT

BIJ

MOSSEMBEKKER & CO.

eene partij FRAAI FRANSCH SPEELGOED.

(1126)

---

duivel, maar het zal u toch niets helpen." — Hij blies de lont aan, die hij juist uit wilde blusschen, het zweet stond hem parelend op voorhoofd en wangen, het scheen alsof twee naturen in hem streden.

Rosalia wilde dezen strijd niet beletten en den tijd vooruitloopen; zij ging niet verder, knielde op den trap neder, drie schreden van de kanonnen, waar zich het vuur kruiste.

Op eens rukt Francoeur rok en vest open, om lucht te krijgen; hij grijpt in zijn zwart haar, dat verwilderd in lokken rondwaaide en scheurde het woedend uit. Daar opent zich de wonde aan het hoofd, tranen en bloed blusschen de lont, een wervelwind verstrooid het kruid van het zundgat en werpt den duivelsvlag naar beneden.

„De schoorsteenveger maakt plaats," riep hij en bedekte zijne oogen. Plotseling bezint hij zich, opent de traliedeur, wankelt naar zijne vrouw, heft haar op, kust haar, en zegt: „De zwarte bergman heeft eindelijk eenen uitweg gevonden, er straalt weder licht in mijn hoofd, de lucht bekoelt het en de liefde zal weer een vuur doen ontvlammen. Ach God! wat heb ik misdaan! Laat ons niet vrolijk zijn, zij zullen mij nog weinige uren laten leven; waar is mijn kind, ik moet het zien, omdat ik nog vrij ben; wat is sterven? Stierf ik niet reeds eenmaal, toen gij mij verlaten hebt, en gij komt weder? Uw komen geeft mij meer, dan uw scheiden mij ontnemen kon, een onbegrijpelijk gevoel van mijn aanwezen. Gaarne zou ik nu met u leven en ware uwe schuld nog grooter dan mijne vertwijfeling geweest.... maar ik ken de krijgswetten." Ik kan nu, Goddank! als een verstandig Christen, sterven."

Rosalia kon in hare verrukking naauwelijks zeggen, dat men hem vergeven had en dat haar kind in hunne nabijheid was. Zij verbond haastig zijne wond, trok hem mede naar de plaats, waar zij het kind gelaten had en ontmoette daar vader Philip, die langzamerhand langs de rotswanden gekropen was en nu verhaalde, hoe een paar duiven van het slot was komen aanvliegen, met het kind gespeeld en het in zijne verlatenheid getroost had.

„Gij waart even als goede engelen, de speelkameraden van mijn kind, op het fort; gij hebt het getrouw opgezocht, gij komt zeker weder en zult het niet verlaten." Nadat Francoeur deze woorden had gesproken, vlogen de duiven vriendelijk om hem heen en boden hem groene bladeren aan. „Nooit," sprak nu de invalide, „nooit zal ik weder op den vrede scheiden, de vrede doet mij zoo goed."

De kommandant had in de verte met zijnen verrekijker den gelukkigen afloop gezien en naderde nu met zijne officieren. Francoeur reikte hem zijnen degen over; de graaf kondigde hem vergeving aan, omdat zijne wonde aan het hoofd hem van het verstand beroofd had, en beval een chirurgijn, de wond te onderzoeken en beter te verbinden. Francoeur zette zich neder, vestigde zijnen blik op vrouw en kind en liet alles gewillig toe. Hij toonde geen de minste smart, toen de heelmeester een splinter uit de wond trok; het scheen, alsof de sterke natuur van Francoeur onafgebroken en langzamerhand aan de uitdrijving daarvan gewerkt had, totdat eindelijk de eigen hand der vertwijfeling de buitenste rand verbrak. De chirurgijn verzekerde, dat zonder dien gelukkigen afloop Francoeur eindelijk zou hebben moeten bezwijken.

Opdat hem geene inspanning zou vermoeijen, werd hij op een wagen gelegd; zijn intogt in Marseille scheen onder een volk, dat koenheid meer dan goedheid acht, een ware triumftogt; de vrouwen wierpen laurier-kransen op den wagen; ieder beijverde zich om den stouten booswicht te leeren kennen, die zoovele duizend menschen drie dagen lang had beheerscht.

De mannen echter reikten hunne kransen aan Rosalia en haar kind, roemden haar als bevrijdster en beloofden haar en haar kind rijkelijk te vergelden, dat zij de stad van haren ondergang bevrijd had. — En nu het slot:

De goede, oude kommandant nam Francoeur als zijn zoon aan, en al kon hij hem zijnen naam niet overdragen, hij maakte hem toch erfgenaam van een groot deel van zijn vermogen.

(*Naar het Hoogduitsch.*)

ONTVANGEN

PER JOHANNES ALBERTUS.

ROOKVLEESCH.
TAFEL ROZIJNEN.
TOMATENSAUS
GROENE ZEEP in vaatjes en stopflesschen.
MEPPELSCHE WIJN AZIJN.

Bij

DE STURLER & FAGNOTTI.

(1129)

ONTVANGEN

BIJ

MOSSEMBEKKER & CO.

GRASBOTER (merk *van der Leeuw*).
PETITS POIS au beurre.
CHAMPIGNONS.
TRUFFES PURES. (1125)

VERKRIJGBAAR

BIJ

E. FUHRI & CO.

PAPIER SANS FIN.
KINDER BOUWDOOZEN.
SPEELGOED in doozen en in koffers, voor de reis geschikt.
ELASTIEKE BALLEN.
GROEN GORDIJNLINNEN voor vensters.
SCHILDERIJLIJSTEN bij de voetmaat.
AMERIKAANSCHE STAANDE en MUURKLOKKEN, loopende 8 dagen met en zonder wekker.
DOMINO SPELLEN.
SCHIMMELSPELLEN.
GOUDEN en ZILVEREN HOROLOGIEN.
FRAAIJE INKTKOKERS.
CHINESCHE VOORWERPEN in ivoor en bamboe konstig uitgesneden.
BENZINE COLLAS voor vetvlekken.
CHINESCHE WAAIJERS.
GOUDEN BRELOQUES.
TOOVERLANTAARNS.
COPIEER PERSEN.
KARTONNEN DOOSJES.
DIAMOND PENS.
GUITAARSNAREN gesorteerd.
TRICTRAC BORDEN.
FIJNE VENETIAANSCHE, BAD- en andere SPONSEN.
ROTATIE TOESTELLEN.
COUPE CRAYONS.
ZILVEREN POTLOODPENNEN, enz. (862)

DE STURLER & FAGNOTTI

HEBBEN ONTVANGEN :

VERSCHE BESCHUIT	CAPTAIN.
do.	ARROW-ROOT.
do.	PIC-NIC.
do.	QUEEN.
do.	CRACNELS.
do.	MIXED.
do.	SODA.
(1128) do.	WATER CRACKERS.

PAS AANGEBRAGT

BIJ J. A. A. NICOLAI & CO.

GROOTE PUIKE HAMMEN.
BOTER van V. D. L.
SAUCIJS DE BOLOGNE.
ROOKZALM in blikken.
OVERHEERLIJK BANKET, SUIKERWERK en MUISJES
ST. NICOLAAS KOEK in blik.
CHERRIJWYN.
POSTHOORNBIER.
AALBESSENSAP.
GEMBER. (*Mandorijn*)
MANILLA SIGAREN. (*Havannah model*)
EUROPEESCHE LEIDSELS voor één en twee paarden.
BATAVIASCHE POMPELMOEZEN. (1117)

237ste

STAATS-LOTERIJ.

De trekkingen der 236ste STAATS-LOTERIJ *den 2den October* in Nederland geëindigd zijnde, worden de loten voor deze volgende 237ste STAATS-LOTERIJ per mail vermoedelijk *den 8sten October* uit Nederland verzonden, en zullen alzoo waarschijnlijk *den 26sten November* hier ontvangen worden, als wanneer deze dadelijk aan requiranten zullen worden verzonden.

Geene verzending van loten kan plaats vinden zoo niet vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking wordt gesteld.

SOERABAYA, E. FUHRI & CO.
27 *October* 1858. (1091)

AMERIKAANSCHE

GOMELASTIEKE OVERSCHOENEN

à *f* 6.— het paar, bij

(1087) **E. FUHRI & CO.**

DEPOT VAN

HOLLOWAY PILLEN EN ZALF.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te *Soerabaya*, tot de ondervolgende prijzen : (773)

DOOZEN PILLEN van *f* 1.— *f* 3.— en *f* 5.—
POTTEN ZALF . „ „ 1.— „ 3.— en „ 5.—

THEATRE DE SOURABAYA.

Vendredi le 19 *Novembre* 1858.

Avec la permission des autorités civiles et militaires.

GRANDE REPRESENTATION,

donnée par quelques amateurs de la garnison.

ORDRE DU SPECTACLE.

1. LE CABARET DE LUSTUCRU.
Comédie vaudeville en un acte.

2. TURIAF LE PENDU.
Comédie vaudeville en un acte.

3. LE PERE TRINQUE-FORT.
Chansonnette comique
et
pour la clôture.

4. LA SOEUR DE JOCRISSE.
vaudeville comique en un acte.

La musique du 14me bataillon d'infanterie fera l'orchestre.

Les bureaux seront ouverts pour les places reservées le 18me et 19me. de 10 heures du matin, jusqu'à 2 heures de relevée.

(1113) *La Direction*,
DE JACQUIER DE LOMPRET.

SOCIETEIT CONCORDIA.

BUITENGEWOON

THÉ DANSANT.

Op Zaturdag den 20sten November a. s.

De Secretaris,
(1121) STOELMAN.

VERTREKKENDE PERSONEN.

H. C. MARTEN, (1106)

JAVA.

KRAWANG. — Op den 21sten en 22sten October jl. heeft ter hoofdplaats Poerwakarta een hevige storm gewoed, vergezeld van zwaar onweder, dat gedurende 4 uren aanhield. De rivieren rezen tot eene buitengewone hoogte, waardoor aan verscheidene afdammingen, zoomede aan eenige bruggen schade werd toegebragt.

In den namiddag van den 22sten October jl. is de bliksem op drie plaatsen ingeslagen, waardoor evenwel geene ongelukken veroorzaakt zijn.

De volgende dagen, den 23sten en 24sten, was het weder niet bedaarder. Door eene bandjier in de rivier Tjicao is eene praauw, waarin negen menschen, omgeslagen, waarvan drie het leven verloren.

Den 25sten vielen zware regens, gepaard met hevige winden.

Deze buitengewone weersgesteldheid doet min of meer vreezen, dat slechts een gering getal gaga's of tipars vóór de aanstaande regen-moesson aangelegd zal kunnen worden, omdat de onophoudelijke regens het ontginnen van nieuwe boschgronden hebben verhinderd.

Jav. Ct.

SAMARANG, 5 *November*. Bij de uitgravingen die voor de nieuwe beschoeijing der kade vóór het havenkantoor plaats hebben, werden heden ochtend, door den opzigter van den waterstaat Pourches, op eene diepte van circa 5 voet, alsnog op eene kleine ruimte, (circa 8 voet breed) talrijke kwikzilverdeeltjes ontdekt. Eene hoeveelheid van dien grond, welligt 20 à 25 ponden, tot ongeveer een halven voet dieper uitgegraven zijnde, werd, hoe dieper, hoe meer kwikhoudend bevonden. Daar het evenwel bekend is dat kwik, op den grond uitgestort, daarin zakt, zich als gewoonlijk, ongelijk verspreidende, en het niet onmogelijk is dat daar te een of andere tijd bij toeval, b. v. het breken van flesschen bij 't uitladen, kwik is uitgestort, zoo is het nog geenszins bewezen dat hier eene natuurlijke kwikader ontdekt is. De zaak, die ter kennisse der bevoegde autoriteiten is gebragt, zal ongetwijfeld nader behoorlijk onderzocht en tot klaarheid gebragt worden. De ontdekking eener kwikmijn zou reeds op zich zelve, maar meer nog binnen den omtrek eener sterk bebouwde en dus veelvuldig met gravingen doorsnedene stad, allermerkwaardigst zijn.

— In den namiddag van den 4den dezer, omstreeks 4 ure, is door onvoorzigtigheid brand ontstaan in de kampong Pedjgalan, die door den fellen wind aangewakkerd, zich spoedig verspreidde in de aangrenzende kampongs, Sebandaran Weton, Kapoeran en Kentangan, zoodat in weinige oogenblikken 240 inlandsche woningen, waaronder 30 planken met pannen gedekt, eene prooi der vlammen zijn geworden. De schade hierdoor veroorzaakt wordt begroot op plus minus *f* 20,000. — Door de spoedig aangebragte hulp van het brandspuit-personeel, de policie en de militaire magt, die ongeroepen op het tooneel van den brand is verschenen, is men denzelven meester geworden.

Te betreuren echter is het dat bij dit onheil twee menschen zijn omgekomen, zijnde een zeventig jarige grijsaard en een javaansch meisje van tien jaren oud; ook een 4 tal buffels is bij die gelegenheid verbrand.

Een vreemden indruk maakt het, te zien dat te midden van een digt bebouwd geweest gedeelte der brandplek, een klein, laag inlandsch huisje, van bamboe met pannen gedekt, naar wij hooren, ongedeerd is blijven staan en daarom reeds heden eerbiedsbewijzen ontving, hoe zeer blijkbaar de nederigheid van het huisje en de pannen het gered hebben.

Sam. Court.

NEDERLAND

Den 5den September zijn HH. MM. de koning en koningin en HH. KK. HH. de prins van Oranje, prins Alexander en prins en prinses Hendrik der Nederlanden des namiddags ten $1\frac{1}{2}$ ure met een aanzienlijk gevolg per extra trein uit de residentie naar de hoofdstad vertrokken, terwijl HH. KK. HH prins en prinses Frederik en prinses Maria zich van Bakkershagen naar Voorschoten hebben begeven, om met denzelfden buitengewonen trein de reis naar Amsterdam te aanvaarden. Ook H. M. de koningin-moeder is denzelfden dag van Soestdijk derwaarts vertrokken, ten einde insgelijks de feesten bij gelegenheid van den 18den verjaardag van den prins van Oranje aldaar bij te wonen. De ministers, uitgezonderd den minister van binnenlandsche zaken, en het korps diplomatique verlieten den volgenden dag, met hetzelfde doel de hofstad.

Des namiddags ten ongeveer $2\frac{3}{4}$ ure arriveerde de vorstelijke familie in de hoofdstad. Niettegenstaande het ongunstige weder had zich overal, waar de vorstelijke personen passeerden, eene talrijke menschenmassa verzameld. Op het paleis werden de hooge gasten door verschillende autoriteiten opgewacht. Het geheele koninklijk gezin heeft zich daarna op het balcon vertoond, onder de uitbundige kreten der menigte. Aan het station, dat smaakvol versierd was, werden de hooge gasten door de leden der directie van den spoorweg opgewacht.

Later werden door de liedertafels *Amstels Mannenkoor* en *Euterpe* geassisteerd door de liedertafels *Apollo*, *Eutonia*, *Oefening baart Kunst*, de leden der zangvereeniging van de *Maatschappij tot bevordering der Toonkunst*, het gezelschap *Cecilia*, de vereeniging onder directie van den heer W. Smits en nog andere dilettanten de aangekondigde serenades aan het koninklijk gezin gebragt.

Men verzamelde zich tot dat doel ten 8 ure op de beurs, van waar men ten $8\frac{3}{4}$ ure voorafgegaan door het voortreffelijke harmonie orkest onder directie van den heer J. Ed. Stumpff, naar het paleis optrok. De stoet, bestaande uit bijna drie honderd zangers, werd door een groot aantal lantaarndragers vergezeld. Deze hadden namelijk ieder een staf in de hand, waaraan een vijftal Chineesche lantarens of zoogenaamde schakel-ballons hingen.

Het Damplein leverde daarbij een betooverend schouwspel op. Digt bevolkt met menschen, tusschen welke eene baan van de Beurs tot het Paleis was vrij gehouden, was schier geen raam of dak onbezet gebleven. Door die menigte trok de stoet, onder muziek, in voortreffelijke orde op. Voor het paleis gekomen, schaarden zich de zangers in orde. Het orkest nam daarachter plaats. De ramen werden geopend en nu en dan had men het genoegen een of meerder leden van het vorstelijk gezin te bemerken. De serenade bestond in drie coupletten van *Wien Neêrlands bloed*, een *Welkomst-Groet* aan Z. K. H. den prins van Oranje, woorden van dr. Groenewegen en muziek van den heer Richard Hol; *Vloggelied* van Verhulst op woorden van dr. J. P. Heije en eindelijk het laatste couplet van het volkslied. De beide eerste No's. werden door den heer Hol, de beide laatsten door den heer G. A. Heinze gedirigeerd, de eerste als directeur van *Amstels Mannenkoor*, de tweede als directeur van *Euterpe*. Al deze stukken werden voortreffelijk uitgevoerd en door de volkmassa met handgeklap bekroond. De heer Hol heeft in de *Welkomstgroet* eene zeer verdienstelijke compositie geleverd, die schoone denkbeelden aan goede instrumentatie paart. Een driewerf hoezee door de zangers aangeheven, was het sein

waarop de stoet weder naar de Beurs terug trok. Hier scheidde men, om zich spoedig in het lokaal *Frascati* te vereenigen, waar de toegang voor de zangers tot het concert kosteloos was opengesteld.

Na deze inleiding brak de heugelijke dag aan.

Het bespelen der klokken en het lossen van geschut van een ter reede liggend vaartuig kondigden 's ochtends reeds vroegtijdig de opening van het feest aan.

Het versieren van de meeste huizen was voltooid en gaf, gevoegd bij de menschen massa, die zich allerwege bewoog, en de tallooze vlaggen en wimpels, een sierlijk aanzien.

Ten 12 ure zou de revue op den Dam plaats hebben, waartoe reeds vroeg in den ochtend alle in den omtrek liggende plaatsen, zoo als straten, vensters, daken, stellaadjes enz. die, al ware het dat zij slechts eenigzins op het Damplein uitzigt gaven, met digte menschendrommen waren bezet.

Voor Z. M. en Z. H. K. de kroonprins zouden verschijnen, hadden zich de verschillende sectien van de vereeniging *het Metalen Kruis* met het harmonie-orkest van den heer Stumpff aan het hoofd, voor het paleis, en de schutterij, de infanterie, de artillerie, de dragonders en de mariniers op het plein in slagorde geschaard.

Ten ruim 12 ure kondigde het luid hoezee der menigte aan dat Z. M. vergezeld van Z. K. H. den kroonprins en omgeven van een schitterenden staf uit het paleis stapte. Z. M. inspecteerde daarop met HDs. zoon en den staf de verzamelde troepen, die vervolgens defileerden, toen Z. M. voor het paleis had plaats genomen.

Te 12¾ ure traden Z. M. en Z. K. H. weder het paleis binnen en trokken de troepen af, gevolgd door de leden van het Metalen Kruis die met hunne banieren met muziek voorbij het paleis defileerden.

Gedurende deze revue leverde het Plein een schitterend schouwspel op. Van alle zijden afgesloten was de Dam door niets dan soldaten bezet, uit welker midden het monument, de getuigenis door den volksgeest van 1830 en 1831, feestelijk getooid oprees.

Aan den voet van het monument namenlijk waren een aantal potten en vazen met bloemen geplaatst, waardoor eene soort van bloembed werd gevormd. In plaats dat de waterstralen, gelijk anders bij feestelijke gelegenheden uit de leeuwenkoppen stroomden, sprongen deze thans uit ieder der bekkens zelven. Het bovengedeelte van de gedenkzuil was met bloemkransen en guirlandes versierd.

Na den afloop hiervan stroomde de volksmenigte naar de allernetst ingerigte terreinen op de Botermarkt en het Funen waar ten 1½ de volksspelen aanvingen. Deze bestonden in het beklimmen van den cocagnemast, den wedloop in zakken, het balk- of boeljeruitloopen, den wedstrijd in hangende manden, het ringsteken of tobbespel, enz., om een aantal prijzen, bestaande in 900 voorwerpen van verschillenden aard tot dat doel ingezonden. Ook daar was eene tallooze menigte menschen vereenigd.

Deze volksspelen, die des avonds eindigden, nadat de duisternis reeds was gevallen, hebben zich door uitmuntende orde gekenmerkt en werden door het uitdeelen der prijzen besloten.

Des avonds was er gala diner ten hove van 100 couverts, waarbij zich het muziekcorps der stedelijke schutterij deed hooren.

De audientien van Z. M. en den prins, waren zeer druk bezocht.

De algemeene illuminatie was allerschitterendst en de hoofdstad waardig. Tot zeer laat in den nacht golfde eene opeengepakte menschenmassa langs straten en grachten.

Het koninklijk gezin met zijn gevolg heeft in elf rijtuigen gezeten een togt door de stad gemaakt. Bij uitzondering werd de stoet voorafgegaan en gevolgd door een peloton kavallerie. Het was eene goede maatregel van voorzigtigheid, om de wandelaars voor alle ongelukken te beveiligen. Had het hof zich zonder begeleiding in dergelijk gedrang begeven, dan had men al ligtelijk het gevaar kunnen zien ontstaan, dat de volkshoopen, om ons vorstelijk gezin van nabij te zien, uit verschillende rigtingen tot elkander zamenvloeijende, elkander in het naauw bragten en ongelukken veroorzaakten. Dit is gelukkiglijk gekeerd geworden. De koninklijke stoet heeft de geheele stad bezocht, heeft zich bevonden te midden van het gedrang; maar zonder een oogenblik voor eenig gevaar de minste vrees te geven.

Zondag den 5den September heeft het koninklijk gezin de dienst in de Nieuwe kerk onder het gehoor van prof. W. Moll bijgewoond, die tot tekst zijner rede had gekozen 2 Corinth. 5 vers 15 laatste gedeelte. De hooge gasten hebben daarna het dejeuner gebruikt en zijn ten ruim 1 ure uit gereden, om het koninklijk zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* een bezoek te brengen. HH. MM. de koning, de koningin en HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins Alexander waren gezeten in een open calêche met vier schimmels bespannen en door twee voorrijders voorafgegaan. Het vorstelijk gezin werd op eene plegtige wijze ontvangen en daar, even als allerwege waar men voorbij trok, op de meest uitbundige wijze begroet door de tal rijke leden en hunne dames, in den tuin en de salen verzameld. Het weder, dat het feest van gisteren zoo begunstigd had, was echter tot teleurstelling van velen, door hevigen regen gevolgd, van onweder vergezeld. H. M. de koningin-weduwe heeft, na afloop van de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk, de dienst in de Grieksche Kerk bijgewoond, en is daarna op het paleis teruggekeerd.

Wij vernemen dat bestuurderen van het koninklijk zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* Z. K. H. den kroonprins het eerelidmaatschap hebben aangeboden.

Maandag den 6den, hebben de vorstelijke personen onderscheidene openbare en liefdadige inrigtingen bezocht en des avonds de gala-voorstelling in den stads-schouwburg bijgewoond. Zij bestond uit *Het verheugd Amsterdam*, sinnebeeldige voorstelling van mr. J. van Lennep, met eene feest-ouverture en kooren van den orkestmeester J. M. Coenen, gevolgd door eene ballet-pantomime getiteld: *Het Verjaarfeest*. Reeds voor eenige dagen waren er geene plaatsen meer voor deze voorstelling te bekomen.

Dingsdag den 7den heeft Z. M. het inheijen van den eersten paal voor het op te rigten paleis voor Volksvlijt bijgewoond en bezochten de koningin en de prinsessen weder eenige instellingen van liefdadigheid enz., terwijl het koninklijk gezin Woensdag naar de residentie is teruggekeerd.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot den 21 sten Augustus. In die stad is het leggen van den trans-atlantischen telegraafkabel met de grootste geestdrift gevierd. Den geheelen dag werd het geschut gelost. De straten waren met de vlaggen van alle natien versierd en des avonds was de geheele stad schitterend geillumineerd.

— De Washingtonsche correspondent van de *New-York Express* beweert dat de presidenten van Nicaragua en Costa-Rica, toen zij eenige maanden geleden de kwestie betreffende de grensregeling bijlegden, tevens een adres aan de regeringen van Frankrijk en Engeland rigtten, waarin zij om bescherming en bijstand tegen de Vereenigde Staten verzochten. Tengevolge daarvan had de regering der Vereenigde Staten eene gedragslijn aangenomen, welke aan de geheele wereld zoude toonen, dat de Unie voornemens is zich de een of andere buitenlandsche inmenging in de aangelegenheden van Centraal Amerika te laten welgevallen, doch dat zij in den geest van de leer van Monroe zoude handelen.

— De *New York Herald* vermeld eenige belangrijke bijzonderheden, waaruit blijkt, dat de slavenhandel meer begint toe te nemen. De *Delta*, welk blad te New-Orleans wordt uitgegeven, heeft namelijk onlangs verklaard, dat de slavenhandel in de Zuidelijke staten op den vorigen voet hersteld en dat er niet alleen op een der bijrivieren van den Mississippi een dépôt gevestigd was, maar dat daar zelfs geregeld geheele ladingen negers werden aangebragt, waarvoor zich ook terstond koopers opdeden, om ze onmiddelijk tot den arbeid te bezigen. Zonder voor die mededeelingen van de *Delta* in te staan of die tegen te spreken, meent de *New-York Herald* aan de Noordelijke Staten het grootste aandeel in de herleving van dezen handel te moeten toeschrijven. Volgens dit blad vertrekken de meeste, daartoe gebezigde schepen uit de havens van New-York, Boston en Portland. De vijftig slavenhalers, die in de laatste twintig jaren te New York zijn opgebragt, waren meest allen op kosten van ingezetenen der Noordelijke Staten uitgerust, terwijl men het aantal jaarlijks uit de genoemde havens zeilende slavenhalers op veertig schat. Deze vaartuigen, van 100 tot 500 ton, ieder met 15 à 20 en te zamen met een duizendtal koppen bemand, kunnen ieder van 4 tot 600 negers laden. Het tot deze ondernemingen gebezigde kapitaal bedraagt naauwelijks 4 millioen dollars, die bijna elf millioen dollars winst opleveren. Uit deze enorme winst en de talrijke kansen op een gelukkig resultaat laat zich de ontwikkeling van dit verfoeijelijk bedrijf dan ook wel het best verklaren.

In de zitting van den senaat van 4 Januarij heeft de heer Seward, namens de burgers van Canaindagua (New-York) een petitie ingediend, waarin het verlangen wordt uitgedrukt, om de Noordelijke staten met de Zuidelijke tot de volkomen uitroeijing der slavernij te zien medewerken, en wel door toekenning eener schadeloosstelling aan de eigenaars van slaven. Deze petitie is op het bureau gedeponeerd.

Te Mobile is eene talrijke meeting gehouden, ter beraming van middelen, die men in het werk zou kunnen stellen tegen een boekhandelaar, die boekwerken en geschriften over de afschaffing der slavernij te koop had gesteld. Het resultaat dier bijeenkomst is geweest dat de bedoelde persoon aanzegging heeft ontvangen om de stad te verlaten, met verbanning uit den staat.

— De *New-York Herald* en andere Amerikaansche bladen behelzen eene telegrafische dépêche, waaruit zou blijken, dat de beruchte Walker aan het hoofd van 800 goed gewapende manschappen, op weg is naar Sonora en reeds de Paso gepasseerd is. Aan de Pawnee (een arm van de Arkansus rivier) was eveneens eene bende van 400 goed bereden en gewapende vrijbuiters gezien, die zich bij Walker dachten aan te sluiten. — Zoo wel het een als het ander vereischt echter bevestiging.

— In de Unie wordt eene voldoende krijgsmagt georganiseerd, om te opereren tegen de vijandige Indianen in het Washington- en Oregon gebied.

— In Canada is een nieuw ministerie gevormd, onder het presidentschap van den heer Cartier, die zelf de betrekking van attorney-generaal van Zuidelijk Canada heeft aanvaard.

De gouverneur dier kolonie, sir E. Head, heeft het parlement verdaagd. In de bij die gelegenheid uitgesprokene rede heeft hij verklaard, dat hij voornemens is in dien tusschentijd met de regeringen der overige koloniën in Noord Amerika te onderhandelen, ten einde, zoo mogelijk, eene onderlinge unie tusschen al deze bezittingen tot stand te brengen. Dit ontwerp wordt van het grootste belang beschouwd voor de kolonien, welke Engeland in dat werelddeel bezit.

— Den 1sten October zoude te Toronto, in Canada, eene groote algemeene tentoonstelling gehouden worden in een gebouw, dat ingerigt zal worden als het glazen paleis te Hydepark. De bevolking van Canada heeft, om aan de inwijding dier tentoonstelling zooveel glans als mogelijk is bij te zetten, eene petitie tot de koningin gerigt met verzoek, om zich bij die gelegenheid door den prins van Wallis te laten vertegenwoordigen. De heer John Norris de Torento, belast met het overhandigen dezer petitie, is bereids alhier aangekomen.

— De berigten van de Frazer rivier, luiden in menig opzigt treurig. De gouddelving voldoet wel is waar aan de verwachting, althans heeft men geene vermindering in de productie waargenomen; maar er heerscht eene verschrikkelijke duurte in alle levensmiddelen, en er is wezenlijk gebrek aan voedsel. Daar bij komt nog, dat er onophoudelijk nieuwe scharen van mijngravers heenstroomen, zelfs in geen geringere mate, dan men dit in California vóór 10 jaren heeft gezien. Het kan niet missen of de levensmiddelen moeten hierdoor al schaarscher en schaarscher worden. Men is dan ook niet weinig voor de kolonie bezorgd tegen den aanstaanden winter.

— Volgens tijdingen uit Mexico, door de *New-York Herald* medegedeeld, heeft Zuloaga stellig die stad verlaten, terwijl hij zich ten gunste van de constitutie van 1834 heeft verklaard. Aan het hoofd der regering in de stad stond nu Juan J. Baz. De liberale partij zegevierde op bijna alle punten, en was reeds meester van al de steden tusschen Vera Cruz en de hoofdstad. Men zag spoedig de verheffing van den constitutionneel gezinden Juarez tot president te gemoet.

— De vreeselijke aardbeving, die te Mexico en in de omstreken op den 19den Junij ll. woedde, heeft aan kerken, kloosters, openbare en bijzondere gebouwen zoo veel schade veroorzaakt, dat die voor de stad Mexico alleen op 5 à 6 millioen piasters geraamd wordt. Ook Puebla, San Luis Potosi en Guonazuato hebben daardoor geleden. Er zijn vele menschen bij deze ramp omgekomen. Te Chilpancingo, de grootste stad in den staat Guerrero, zijn bijna alle huizen ingestort.

OVER HET VERSCHIL VAN TIJD AAN DE BEIDE UITEINDEN VAN DEN TRANSATLANTISCHEN TELEGRAAF KABEL

Aan den *Moniteur* ontleenen wij het volgende: Eindelijk mogt men er dan in slagen, om den Transatlantischen telegraaf kabel te leggen; van de twee einden is het eene aan de kust bij Valentia in Ierland en het andere aan die van St. Johns, op New-Foundland, bevestigd. De metalen draad, door middel waarvan men van de beide zijden van den Oceaan tot elkander kan spreken, telegrapheert zonder oponthoud van het oude naar het nieuwe halfrond en ondanks de onvolledige inrigting der electrische werktuigen, gaat er geen dag voorbij, waarin men niet reeds een berigt uit Amerika ontvangt, hetwelk zijnen weg onder door de wateren van den Atlantischen Oceaan heeft afgelegd. De Engelsche dagbladen hebben gemeld, dat men in den nacht van 9 op 10 Augustus, ten 11 ure 15 min te Valentia voor het eerst eene tijding langs dezen weg uit New-Foundland ontving. Dat uur, hetwelk nagenoeg middernacht kan geheeten worden, schijnt voor ons meer geschikt tot rust dan tot arbeid. De electrische vonk vliegt langs den telegraafdraad met zulk eene onbegrijpelijke snelheid, dat zij Ierland bereikt heeft nagenoeg op hetzelfde oogenblik, dat zij New-Foundland verlaat; de Amerikanen hadden bovengenoemde tijding verzonden op een tijdstip waarop hunne zaken nog niet waren afgeloopen, want Valentia is op ongeveer 12° 30, lengte ten westen van Parijs gelegen en St. Johns op New-Foundland op nagenoeg 55° lengte ten westen van diezelfde stad, hetgeen dus een verschil geeft van 42° 30 lengte tusschen de Europesche en Amerikaansche kusten. Indien wij dit verschil in lengte in uren overbrengen, vinden wij, dat een goed loopend horologie te St. Johns ongeveer 2 uren 45 minuten ten achteren is bij een dergelijk goed gaand uurwerk te Valentia, zoodat het berigt, hetwelk men daar ten 11 ure 15 minuten des avonds ontving, uit New-Foundland werd verzonden, toen het daar niet later was dan 8 ure 25 minuten. Aangezien Valentia en St Johns de naastbijgelegene punten zijn tusschen de twee werelddeelen, is het hier vermelde verschil in tijd van 2 uur 45 minuten het geringste, dat tusschen de steden van Europa en van Amerika kan bestaan. Indien onze aardbol geheel en al door eenen telegraafdraad was omgeven, zoo als nu tusschen Europa en Amerika het geval is, zou de electrische vonk nog minder tijds, dan eene seconde noodig hebben, om dien afstand te doorloopen, zoodat men inderdaad zoude kunnen zeggen, dat de communicatie met de verwijderdste steden der aarde in een oogwenk plaats heeft. Zulk eene snelheid laat die der aarde ver achter zich, dewijl deze 24 uren noodig heeft om hare dagelijksche omwenteling te volbrengen. Onze planeet doorloopt in een uur 15° lengte ten oosten, een afstand, die op den evenaar berekend, 416 mijlen van 4 kilometers (een kilometer is een uur gaans) bedraagt. Onder verschillende meridianen, kan het uur op twee plaatsen, hoe nabij ook gelegen, nimmer hetzelfde zijn; zie hier een voorbeeld, hetwelk wij in Parijs zelf nemen: Men weet hoe gering de afstand tusschen het Panthéon en het Observatoire is, en hoe deze nog meer in breedte dan in lengte verschilt. Wanneer men nagaat, dat de meridiaan van het Observatorium digt langs het paleis van het Luxembourg gaat, zal men ontwaren, dat de meridiaan van het Panthéon er slechts eenige honderd ellen van verwijderd is. En niettegenstaande die nabijheid der twee meridianen, verschilt het uur, van het (ten oosten gelegen) Panthéon merkelijk van dat van het (ten westen gelegen) Observatoire. Men schat het verschil tusschen die twee meridianen op twee seconden tijds, zoodat wanneer het middaguur op het Observatoire slaat, het Panthéon's-uurwerk reeds twee seconden later wijst. Versailles is slechts twintig kilometers ten

westen van Parijs gelegen en zijn uurwerk is reeds meer dan vijftig seconden achter bij dat der hoofdstad. Greenwich, welks meridiaan zoowel door de Engelschen als door verscheidene andere volken als eerste meridiaan is aangenomen, ligt op 2° 20, lengte ten westen van Parijs, zijnde ongeveer de lengte van Havre; de uurwerken van Greenwich zijn reeds 9 minuten 22 seconden ten achteren bij die van Parijs. Brest, het westelijkste punt van Frankrijk ligt op 7° lengte en zijne klokken verschillen 27 minuten met die van het Observatoire van Parijs. Wanneer men dus nagaat, dat er reeds zulk een verschil bestaat in den tijd, op plaatsen, die slechts op zoo korten afstand in ons land van elkander zijn gelegen, moeten wij, nu de telegraaf ons in oogenblikkelijke verbinding met de verstgelegene steden in de Nieuwe Wereld heeft gebragt, met ieder harer, wat den tijd van het afzenden onzer berigten aangaat, het tijdstip onzer mededeelingen regelen, ten einde aan de gewone instellingen des levens de minst mogelijke stoornis te veroorzaken. Een te New-York of te New-Orleans woonachtig koopman, die nog het volle daglicht in zijne stad geniet, terwijl wij reeds een vergevorderden avond hebben, kan zijn correspondent te Parijs of te Londen niet noodzaken, om den nacht slapeloos door te brengen in het telegraaf bureau, om de verwachte tijding te ontvangen en er op te antwoorden, New-York, op nagenoeg 76° lengte ten westen van Parijs gelegen, is met zijne klok iets meer dan vijf uren ten achteren bij Parijs, zoodat, wanneer het bij ons tien uren des voormiddags is, een tijdstip waarop de bezigheden een aanvang nemen, het in de groote Amerikaansche stad nog slechts vijf uren des morgens is, een uur waarin men nog gerust ligt te slapen. Wanneer men te New-York opstaat is het reeds middag te Parijs; wanneer men hier het middagmaal gebruikt (omstreeks vijf uur des avonds) ontbijt men ginds, maar wanneer men daarentegen te New York dineert, stapt men te Parijs in bed. New-Orleans, dat nog weder nagenoeg 15° lengte westelijker dan New-York ligt, is bijna 6 uur 10 minuten (dus meer dan het vierde, van den dag) achter bij het Parijsche uur. Een berigt, bij voorbeeld, uit Parijs den 13den Augustus ten 3 ure des morgens door den telegraaf verzonden, zal den 12den dierzelfde maand te New-Orleans aankomen, als daar de klokken negen uur des avonds wijzen, en omgekeerd. Men kan alzoo uit Europa tijdingen verzenden ten een, ten twee, ten drie ure enz., op den eersten dag der maand of wel op Nieuwjaarsdag; deze berigten zullen in Amerika ontvangen worden in den laten avond van de voorgaande maand of van het verstreken jaar. Wil men, dat de tijdingen uit Europa te New Orleans komen tegen het uur waarop de bezigheden in de heete luchtstreek aanvangen, alsdan moet men de electrische vonk tegen 12 ure losluten. Het telegram, des avonds ten 10 ure afgezonden, zal de oevers der Misissippi ten 4 ure van den achtermiddag bereikt hebben, het tijdstip waarop de zaken, nadat de groote hitte is geweken, worden hervat. De Amerikanen, met hitte hunnen ondernemenden geest, zullen niet eerder te vreden zijn, dan wanneer zij den Atlantischen Oceaan met de Stille Zuidzee, New-York met San-Francisco in verbinding hebben gesteld. Laatstgenoemde stad, op 125° lengte ten westen van Parijs gelegen, is acht uur twintig minuten bij ons ten achteren, zoodat het grootter gedeelte van haren nacht met onzen dag overeenstemt en omgekeerd. In den winter, wanneer het daglicht ten 7 ure des morgens ter naauwernood tot ons begint te komen, wijst de klok eerst 10 uur 30 minuten des avonds in Californie. Te San Francisco maakt men toebereidselen om zich ter rust te begeven, op hetzelfde oogenblik, dat de horizont van Parijs den eersten lichtstraal doet zien. Het geschiktste uur om uit Europa met Californie te telegraferen, is tusschen 4 en 8 ure des avonds, hetgeen met den ochtend in dat ver gelegen land zal overeenkomen. De plaats op onzen aardbol, waar het tijdsverschil met westelijk Europa 12 uren bedraagt, dat is, wanneer het daar middernacht is, terwijl wij middag hebben en omgekeerd, is in de Stille Zuidzee gelegen, bezaaid met kleine eilanden, en besloten ten noorden door de Behring-straat en ten zuiden door Nieuw-Zeeland; die streek is 180° lengte van ons verwijderd, en zij is bij ons bekend onder den naam van antipoden (tegenvoeters).

Tot nu toe is er nog geen sprake van, om een telegrafischen kabel naar die oorden te leggen.

A. H. B.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Novemb 3	Nederl. Ind.	Hoksing.	Ho Boenting.	Batavia.
„ —	„ „	Bella.	Jono.	Pasoeroean.
„ 4	Hannoversche	Kronprinz Ernst August.	C. Meijer.	Rio de Janeiro.
„ —	Nederlandsche	Margaretha Johanna	L. P. Wassenaar.	Batavia.
„ —	„	Louisa.	P. A. A. Antusch.	„
„ 5	„	Oceaan.	E Poeskoke.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Novemb. 3	Engelsche	Agamemnon.	R. Thompson.	Nederland via Samarang.
„ 4	Nederlandsche	Tonia.	C. F. Zeeman.	„ „ Pasoeroean.
„ —	Neder. Ind.	Hing Goan.	Intje Aloewi.	(Balie Boleleng.)
„ 5	„ „	Dennok Bientang Beralee.	Mohamat Taheer.	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Stad Schiedam.	T. Wulp.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	Beatrix.	Van der Wijck.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Willem Daniel.	T. de Meester.	Nederland.	„ „ „ „
„	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	In Reparatie.	„ „ „ „
„	Elisabeth.	Veenstra.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	„	„ „ „ „
Engelsche	Broomielow.	Blijtte.	Engeland.	„ „ „ „
Hanoversche	Kronprinz Ernst August.	Meijer.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Margaretha Johanna.	L. Wassenaar.	Nederland.	„ „ „ „
„	Diligentia.	D. van Bentveld.	„	„ „ „ „
„	Louise.	Antusch.	„	„ „ „ „
„	Trijntje Fenna.	J. F. des Ruelles.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Johannes Albertus.	J. C. Londt.	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Jacob.	Börger.	Golf van Perzie.	Wm. Mathieu & Co.
Hamburg	Wiedermann.	Kalcklöser.	Onbepaald.	„ „ „ „
Pruiss.	Ferd. Nies.	Caler.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Jan Schouten.	Coening Meijer.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Zaanstroom.	Schaap.	„	„ „ „
„	Amazone.	Abbink.	Nederland.	„ „ „
„	Phoenix	Johanssen.	„	„ „ „
„	Reinhardt.	Berkelbach.	„	„ „ „
„	Ocean.	Postkoke.	„	„ „ „
„	Jupiter.	Moll.	Macassar.	„ „ „
„	Catharina Wilhelmina.	Popken.	„	Ruyl Cramer & Co.
„	Laurens Koster.	Koenen.	„	„ „ „ „
„	Everdina Elisabeth.	Tonjes.	„	„ „ „ „
„	H. Vincentius de Paulo.	De Groot.	„	„ „ „ „
„	Vice Admiraal Gobius.	van der Linden.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Elisa Susanna.	van Boven.	„	„ „ „ „
„	Professor Suringar.	Sneltjes.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Jonge Jan.	Pheiffer	In Reparatie.	„ „ „ „ „ „
„	Delftshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	Smith.	Onbepaald.	„ „ „ „
„ „	„ Banda.	—	„	„ „ „ „
„ „	„ Ambon.	Hugenholtz.	„	„ „ „ „
„ „	„ Padang.	Schippers.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsche	Jan van Hoorn.	B. Moles.	Nederland.	„ „ „ „
„	Louisa kroonprinces van Zweden.	J. van der Linden.	„	„ „ „ „
Engelsche	Anne Forster.	Clarke.	Engeland.	McMillan Marten & Co.
Zweedsche	Charlotte.	Jave.	„	Adam & Co.
„	Caroline.	Kihlman.	„	„ „ „
Nederlandsche	Louise Antoinette.	McKenzie.	Onbepaald.	„ „ „
Engelsche	Henri Winch.	Cottam.	China.	„ „ „
„	Sophia Fraser.	Wilson.	Singapore.	„ „ „
Ned. Ind.	Fearnot.	McKenzie.	Onbepaald.	„ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. schip *Louisa*, mejufvr. van Delden.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Ardjoeno, Medusa, Samarang en Merapie; de schepen Zaanstroom, Catharina Wilhelmina, Djoedool Moebarak, Monsoon, de Stad Schiedam, Phoenix, Ammana Tulbaris, Ferdinand Nies, Broomielow, Diligentia, Margaretha Johanna en Oceaan; de stoomschepen Banda, Makasser, Padang en Ambon; de barken Fathal Ma-ān, Saijan Maskoor, Henry Winch, Jan Schouten, Laurens Coster, Jacob, Beatrix, Salma, Drie Vrienden, Delftshaven, Louise Antoinette, Atlas, Wiedeman, Louisa Jacoba Johanna, Everdina Elisabeth, IJenten Banjermaas, Elisabeth, Charlotte, Fathool Wahap, El Masshoor, Jan van Hoorn, Louisa kroonprinces van Zweden, Fathool Joesoer, Vice-Admiraal Gobius, Caroline, Elisa Susanna, Fathool Nadjiet, Katroon Nieda, Trijntje Fenna, Jonge Jan, Willem Daniel, Ida Mathilde, Hoksing en Kronprins Ernst August; de brikken Reinhardt, Professor Suringar, Sophia Fraser, Fathool Salam, Sophia, Salim, Johannes Albertus en Louisa; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Fearnot, Almok Tasam, Komeij, Harriet, Jupiter en Bella.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

24 Oct. Het Ned. schip *Twee Anthonijs*, gezagv. C. van Rijn van Alkemade, van Soerabaija.

25 Oct. Het Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gez. Jono, van Soerabaija; de Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Mardam, van Samarang.

28 Oct. Het Ned. schip *Europa*, gezagv. J. C. Tromp, van Soerabaija.

29 Oct. Het Ned. schip *Christiaan Huijgens*, gez. J. van Katwijk, van Soerabaija.

VERTROKKEN.

25 Oct. De Ned Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Probolingo; het Ned. schip *Bantam*, gezagv. B. G. van den Bolck, naar Batavia.

27 Oct. Het Ned. schip *J. C. Schotel*, gezagv. J. P. van Beest Holle naar Dordrecht.

28 Oct. Het Ned. schip *Triton*, gezagv. H. Olie, naar Amsterdam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE

De Ned. schepen Duiveland, Twee Anthonijs, Alcor, Europa en Christiaan Huygens.— De Ned Ind. schoener Bella.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

25 Oct. De Ned. Ind schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaija, van Soerabaija, den 22sten October.

VERTROKKEN.

25 Oct. De Ned. bark *Java's Welvaren* gezagv. G. F. Doornbos, naar Tjilatjap.

29 Oct. De Ned. Ind. brik *So oodin*, gezagv. D. F. Varkevisser, naar Batavia.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE

De schoeners Mansoer, Sumanap en Sophia, en de brik Machmoedie, schoeners.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 4den tot en met den 6den November 1858.

AANVOER.

Van Macassar per het Ned. schip *Jupiter*, gezagv. Voll, agenten Schimmelpenninck & Co.

$43^{93}/_{100}$ picols was, Tjoe Pintjie; $94^{11}/_{100}$ picols was, Liem Piksioe; 133 picols was, W. W. Cook & Co en J. F. van Leeuwen & Co; 153 balen noten, W. W. Cook & Co.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. Ho Boenting, agent Poei Soei Hing.

610 krandjangs en zakken gambier, 8 pakken soija, 49 stuks zijden stoffen, 3500 stuks chineesche kommen en borden, 200 stellen aardewerk, 5004 pakken porcelein waren.

Van Samarang per het Ned. schip *Margaretha Johanna*, gezagv. L. Wassenaar, agenten Fraser Eaton en Co.

1 kist modewaren, P. Oechsman; 45 kisten manufacturen, Schimmelpenninck en Co; 60 vaatjes ijzeren spijkers, Order.

Van Batavia per het Nederl. schip *Louise*, gezagv. A. Antusch agenten Fraser Eaton & Co.

64 kisten en balen manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 2 vaatjes vergift, 6 kisten manufacturen, W. Mathieu & Co; 100 kisten jap. boomwas, 5 balen manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 4 kisten eau de cologne, W. Mathieu & Co; 1 kistje schoenen, 2 collis diverse, 1 grafsteen, Anemaet & Co; 300 N. ℔ scheepsbrood, 2 kisten marmeren vazen, Order; 213 kisten manufacturen, 8 kisten scheerdoek, 8 kisten zeildoek, 100 vaten centen, 10 vaten ½ guldens stukken, N. H. M.

UITVOER.

Naar Balie per de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. Intjik Aloewie.

Ballast.

Naar Nederland via Patjitan per het Ned. schip *H. Vincentius de Paulo*, gezagv. K. H. de Groot.

$2000^{83}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.

Naar Nederland via Samarang en Batavia per het Nederl. schip *Isaac da Costa*, gezagv. Lochen.

$8143^{78}/_{100}$ picols suiker, 2 balancen, 7 ijzeren gewigten, N. H. M.

Naar Amsterdam via Cheribon per het Nederl. schip *Atlas*, gezagv. B. Bakker.

$279^{85}/_{100}$ picols rotting, 3000 picols suiker, $7958^{59}/_{100}$ picols rijst, 5 kistjes vruchten, 1 kist mineraalwater, P. Kervel & Co; 1 kist jap. goederen, Gebr. van Delden, 6 kistjes zuren, M. E. Hammelburg.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol ƒ 18.—
Koffij per picol. ƒ 30.—
Rijst (carga) per koijang ƒ 110 à ƒ 120.—
Id. (witte) „ „ ƒ 130 à ƒ 145.—
Koehuiden per 100 st. ƒ 200 à ƒ 300.—
Arak per legger. ƒ 50.—
Olie (Klapper) ƒ 15.—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting. ƒ 8.—
Wisselkoers Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Z. te *Rotterdam*, bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.